

DECIZIE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței
JudecătoriSvetlana Filincova,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Natalia Bantaș prin intermediul avocatului Liuba Tcacenco,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Bantaș către Primăria mun. Chișinău și SA "Pamela", privind contestarea actului administrativ și înlăturarea obstacolelor,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Natalia Bantaș împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 19 martie 2013, Natalia Bantaș s-a adresat în instanța de judecată cu cerere către Primăria mun. Chișinău și SA "Pamela", privind contestarea actului administrativ și înlăturarea obstacolelor.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 decembrie 2016, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca tardivă.

Invocînd ilegalitatea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 decembrie 2016, la data de 05 ianuarie 2017, Natalia Bantaș a depus cerere de apel nemotivată, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Natalia Bantaș și i s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, acordându-i pentru aceasta un termen de până la 23 mai 2017, ora 11:00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, cererea de apel depusă de Natalia Bantaș împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 decembrie 2016, a fost restituită.

La data de 28 iunie 2017, Natalia Bantaș prin intermediul avocatului Liuba Tcacenco, a declarat recurs la încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, solicitînd repunerea în termen de contestare a încheierii instanței de apel, anularea acesteia și trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea poziției sale, recurenta a indicat că cu încheierea, prin care s-a restituit cererea de apel, a făcut cunoștință la data de 14 iunie 2017.

A menționat recurenta că, deși a solicitat instanței de fond eliberarea hotărârii integrale atât printr-o cerere scrisă, cât și prezentându-se la sediul instanței, a primit-o cu câteva zile înainte de ședința instanței de apel din 23 mai 2017, motiv pentru care nu au reușit să pregătească cererea de apel motivată.

La fel, a indicat că în ședința din 23 mai 2017 nu s-a prezentat nici Natalia Bantaș din motiv de boală, nici avocatul Liuba Tcacenco care se afla în concediu medical cu copii săi.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Bantaș prin intermediul avocatului Liuba Tcacenco, urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând înscrisurile anexate la dosar prin prisma pretențiilor deduse judecării, instanța de recurs constată că data comunicării actului judecătoresc contestat după cum se invocă de recurentă este 14 iunie 2017 (f.d. 201), iar depunând la data de 28 iunie 2017 cererea de recurs, recurenta s-a încadrat în termenul prevăzut de lege.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Conform art. 56 alin. (2) al Codului de procedură civilă, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces. Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Potrivit art. 100 alin. (1) al Codului de procedură civilă, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire.

În corespundere cu 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia

participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că Natalia Bantaș, fiind citată legal pentru ședința din 23 mai 2017 (f.d. 189), a cunoscut cu certitudine și despre încheierea instanței de apel din 04 aprilie 2017 prin care ultima a fost obligată să prezinte cererea de apel motivată, însă în ședința menționată nu s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării și nu a solicitat amânarea ședinței.

În această ordine de idei, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și i-a comunicat Nataliei Bantaș încheierea cu 10 zile înainte de expirarea termenului acordat pentru îndeplinirea indicațiilor indicate în aceasta.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, Natalia Bantaș și/sau avocatul acesteia, Liuba Tcacenco urmau să înlăture neajunsurile stipulate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 în termenul stabilit, iar în cazul imposibilității îndeplinirii actului dispunând de dreptul de a solicita prelungirea acestui termen, prezentând probe în susținerea acestei imposibilități.

Deși, la cererea de recurs au fost anexate probe ce confirmă imposibilitatea Nataliei Bantaș și avocatului Liuba Tcacenco de a se prezenta în ședința din 23 mai 2017, ultimele urmau să anunțe neîntârziat instanța de apel despre aceasta, or instanța la momentul emiterii încheierii recurate nu cunoștea circumstanțele survenite.

Ca urmare, anexarea probelor în sensul enunțat la cererea de recurs, având posibilitatea reală (prin intermediul apelului telefonic, faxului, poștei electronice) de a comunica imposibilitatea prezentării și/sau amânarea ședinței, se percepe de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ca abuz de drepturi procedurale.

În așa fel, Colegiul relevă că, potrivit art. 61 al Codului de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și necontestarea actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instituie prezumția recunoașterii legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele

utilizate și scopul vizat.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a prezenta instanței de apel motivele pentru care contestă hotărârea și încheierile primei instanțe, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

Mai mult, principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, este afectat în pricină în condițiile în care pe parcursul unei perioade îndelungate din data depunerii cererii de apel nemotivate la 04 ianuarie 2017 până la 23 mai 2017, data când cererea de apel a fost restituită, apelanta cunoscând despre obligativitatea prezentării apelului motivat, obligație ce aparține acesteia potrivit Legii procedurale și în lipsa intervenției instanței de apel, nu a prezentat înscrisurile respective.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017 urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii recurate.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Natalia Bantaș prin intermediul avocatului Liuba Tcacenco.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Natalia Bantaș către Primăria mun. Chișinău și SA “Pamela”, privind contestarea actului administrativ și înlăturarea obstacolelor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

Judecători

Iurie Bejenaru,

Maria Ghervas